

SOLUTIONS TO IMPROVE ELECTRONIC KEYBOARD ACCOMPANIMENT SKILLS FOR MUSIC EDUCATION STUDENTS AT THANH HOA UNIVERSITY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM UNDER THE CURRENT GENERAL EDUCATION CURRICULUM

Do Manh Thang

Thanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism
Email: domanhthang@dvttdt.edu.vn

Received: 10/9/2025
Reviewed: 12/9/2025
Revised: 16/9/2025
Accepted: 24/10/2025
Released: 31/10/2025

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/293>

Vietnam's 2018 General Education Curriculum emphasizes the comprehensive development of learners' competencies and qualities through school subjects, with music playing a key role in nurturing emotion, aesthetics, and creative thinking. The electronic keyboard is a common instructional tool in music teaching, especially for activities such as group singing, listening, and musical creation. This paper clarifies the role and effectiveness of this instrument and proposes solutions to enhance electronic keyboard accompaniment skills for music education students at Thanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism in line with the current general education curriculum.

Keywords: Electronic keyboard; Accompaniment skills; Music education students.

1. Giới thiệu

Âm nhạc là một trong những bộ môn nghệ thuật có tác động tích cực đến sự phát triển toàn diện của học sinh về trí tuệ, cảm xúc, thẩm mỹ và nhân cách. Trong chương trình giáo dục phổ thông mới (2018), môn Âm nhạc được tổ chức theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực, lấy học sinh làm trung tâm và nhấn mạnh đến yếu tố thực hành, trải nghiệm, sáng tạo. Để thực hiện hiệu quả chương trình này, giáo viên âm nhạc cần trang bị nhiều kỹ năng sư phạm, trong đó, kỹ năng đệm đàn phím điện tử giữ vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả giảng dạy, tạo môi trường học tập hứng thú và phát triển năng lực âm nhạc toàn diện cho học sinh.

Trong giảng dạy âm nhạc, việc đệm đàn phím điện tử không giống như việc sử dụng âm nhạc được ghi sẵn qua đĩa hoặc file âm thanh, đệm đàn phím điện tử cho phép giáo viên chủ động điều chỉnh nhịp điệu, cao độ, tiết tấu, phong cách... phù hợp với từng hoạt động, từng nhóm học sinh, từng bài dạy. Khi giáo viên sử dụng phần đệm được soạn phù hợp với giai điệu, học sinh sẽ cảm nhận rõ hơn về hòa âm, tiết tấu và sắc thái âm nhạc. Điều này khắc phục sự đơn điệu của hình thức hát chay hoặc hát với nhạc cụ gõ đơn giản, đồng thời giúp học sinh hát đúng cao độ, giữ nhịp tốt hơn và phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc. Khi hát cùng phần đệm, học sinh không chỉ rèn luyện kỹ năng trình bày ca khúc, mà còn học cách phối hợp với nhạc cụ, điều chỉnh nhịp điệu, sắc thái để đạt hiệu quả biểu diễn. Điều này đặc biệt quan trọng trong các hoạt động tập thể như sinh hoạt lớp, hội diễn văn nghệ, hay các giờ học trải nghiệm.

Trong chương trình dạy học âm nhạc ở trường phổ thông hiện nay, các hoạt động dạy học chính bao gồm: dạy hát, nghe nhạc, đọc nhạc, vận động theo nhạc, chơi nhạc cụ và sáng tạo âm nhạc. Trong tất cả các hoạt động này, đệm đàn phím điện tử có vai trò hỗ trợ và dẫn dắt rất quan trọng, cụ thể:

Trong dạy hát: Giáo viên sử dụng đệm đàn để tạo nền nhạc ổn định, giúp học sinh dễ định hướng cao độ, tiết tấu. Việc đệm đàn còn hỗ trợ hát mẫu, chuyển tông linh hoạt theo chất giọng của học sinh, giúp tiết học hiệu quả và phù hợp với năng lực từng em.

Trò chơi và vận động âm nhạc: Âm nhạc từ đàn phím điện tử với các kiểu đệm tiết tấu phong phú (rhumba, waltz, rock, march...) giúp trò chơi trở nên sinh động hơn. Giáo viên có thể ngắt nhạc, thay đổi tốc độ, tạo cao trào hoặc chuyển động tùy theo diễn biến lớp học, từ đó tăng tính tương tác và hứng thú cho học sinh.

Dạy hòa tấu và hợp xướng: Đệm đàn giúp giữ nhịp ổn định, dẫn dắt các bộ phận phối hợp trong dàn đồng ca hoặc dàn hòa tấu nhỏ. Đây là trợ thủ đắc lực giúp học sinh phát triển năng lực biểu diễn tập thể - một yêu cầu quan trọng trong chương trình âm nhạc mới.

Trong hoạt động sáng tạo âm nhạc: Với đàn phím điện tử, giáo viên có thể đệm theo giai điệu do học sinh sáng tác, tạo bầu không khí khuyến khích học sinh thử nghiệm, thể hiện bản thân. Đây là một phần quan trọng trong việc hình thành năng lực thẩm mỹ và tư duy âm nhạc cá nhân cho học sinh.

Do đó, đệm đàn phím điện tử có vai trò trong dạy học âm nhạc ở trường phổ thông. Nó vừa là phương tiện hỗ trợ truyền đạt kiến thức, vừa là cầu nối gắn kết học sinh với âm nhạc, đồng thời khơi gợi sáng tạo và phát triển năng lực nghệ thuật. Việc nâng cao năng lực soạn đệm của giáo viên âm nhạc không chỉ đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông mới, mà còn góp phần nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc trong nhà trường phổ thông hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Đã có một số công trình trong nước nghiên cứu liên quan đến vấn đề dạy và học đệm đàn phím điện tử cho sinh viên âm nhạc như:

Tác giả Xuân Tứ (2001), *Giáo trình đệm đàn phím điện tử*, nhà xuất bản Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh. Giáo trình của tác giả Xuân Tứ là một trong những tài liệu được sử dụng trong hệ thống các trường Cao đẳng và Đại học Sư phạm. Nội dung của giáo trình tập trung nhiều vào việc rèn luyện kỹ thuật cơ bản, đồng thời hướng dẫn xây dựng các âm hình đệm dựa trên nguyên tắc hòa thanh cổ điển. Bên cạnh đó, ngôn ngữ trình bày của giáo trình được biên soạn khá chặt chẽ, mang tính chuyên nghiệp cao, phù hợp với những người học đã có nền tảng kiến thức âm nhạc vững chắc. Tuy nhiên, chính vì độ chuyên sâu và tính hàn lâm trong cách tiếp cận nên giáo trình này vẫn còn những hạn chế nhất định khi áp dụng cho đối tượng sinh viên sư phạm – những người vừa học vừa rèn luyện để trở thành giáo viên Âm nhạc trong tương lai. Do đó, việc sử dụng giáo trình của Xuân Tứ tuy có giá trị tham khảo, song chưa thật sự đáp ứng được đầy đủ yêu cầu về tính thực tiễn trong đào tạo giáo viên âm nhạc hiện nay. [8]

Đoàn Phương Hải (2011), *Phương pháp soạn đệm đàn Organ*, đề tài nghiên cứu khoa học, Học viện Âm nhạc Huế. Công trình đã đưa ra những phân tích khái quát về đặc điểm của đàn Organ cũng như một số phương pháp cơ bản trong việc soạn đệm, góp phần tạo cơ sở lý luận chung cho lĩnh vực này. Tuy nhiên, nội dung nghiên cứu mới chỉ dừng lại ở mức độ tổng quan, mang tính định hướng nhiều hơn là đi sâu vào các vấn đề chi tiết. Các kỹ thuật, nguyên tắc và quy trình cụ thể trong quá trình soạn đệm chưa được triển khai một cách hệ thống và đầy đủ. [5]

Đặng Hùng Dũng (2013), *Nâng cao năng lực đệm đàn phím điện tử cho sinh viên sư phạm*” Học viện Âm nhạc Huế, tác giả đã có những phân tích khá hệ thống về vai trò, phương pháp và khả năng ứng dụng đàn phím điện tử trong hoạt động đệm hát, đồng thời chỉ ra những yêu cầu cơ bản đối với người học sư phạm âm nhạc trong bối cảnh đổi mới giáo dục nghệ thuật. Tuy nhiên, nội dung nghiên cứu mới chủ yếu tập trung ở khía cạnh định hướng lý thuyết, phương pháp giảng dạy và nâng cao kỹ năng thực hành tổng quát, mà chưa đi sâu khai thác phân soạn đệm - một kỹ năng quan trọng, mang tính thiết yếu trong chương trình đào tạo giáo viên âm nhạc. Việc soạn đệm không chỉ giúp sinh viên làm chủ được quá trình sáng tạo phần đệm phù hợp với từng ca khúc, từng đối tượng người học, mà còn góp phần phát triển năng lực tự học, khả năng sáng tạo và ứng dụng thực tiễn trong công tác giảng dạy sau này.

Do đó, có thể thấy khoảng trống nghiên cứu về kỹ năng soạn đệm vẫn còn để ngỏ, và đây chính là một hướng tiếp cận cần thiết để bổ sung, hoàn thiện nội dung đào tạo trong các cơ sở sư phạm âm nhạc hiện nay. [3]

Một số công trình nghiên cứu về giảng dạy đệm đàn phím điện tử tại các trường đại học, cao đẳng có thể kể đến như: Đinh Công Hải (2011) với đề tài *Soạn đệm một số ca khúc THCS cho hệ ĐHSP Âm nhạc vừa làm (không sử dụng bộ đệm tự động)*, công trình nghiên cứu khoa học tại Trường ĐHSP Nghệ thuật TW [4]; Ngô Thị Việt Anh (2013) với đề tài *Biên soạn phần đệm hát cho THCS (có sử dụng bộ đệm tự động) áp dụng trong dạy và học đàn phím điện tử tại Trường ĐHSP Nghệ thuật TW* [2]. Cả hai công trình đều tập trung vào việc nghiên cứu phương pháp và rèn luyện kỹ năng đệm đàn cho sinh viên chuyên ngành Nhạc công cũng như sinh viên Sư phạm Âm nhạc bậc đại học. Trong đó, Đinh Công Hải chú trọng đến phong cách đệm theo lối piano (Normal), còn Ngô Thị Việt Anh lại triển khai nghiên cứu theo hướng sử dụng bộ đệm tự động.

Phạm Bá Sản (2014), Nghiên cứu về *nâng cao năng lực đệm đàn phím điện tử cho sinh viên Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương*. Tác giả nhấn mạnh việc phát triển kỹ năng đệm không chỉ dừng lại ở mức đáp ứng yêu cầu môn học mà cần hướng tới năng lực nghề nghiệp lâu dài của sinh viên. Công trình cũng đề xuất tăng cường hoạt động trải nghiệm, đa dạng hóa hình thức thực hành và khuyến khích sáng tạo trong quá trình học tập nhằm giúp sinh viên ứng dụng hiệu quả hơn trong giảng dạy âm nhạc ở phổ thông. [6]

Hồ Hữu Thái (2016): Trong luận văn chuyên ngành Lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc với đề tài *“Dạy học đàn phím điện tử tại khoa Sư phạm Nhạc – Họa, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội”*, tác giả đã tập trung nghiên cứu thực trạng dạy và học đàn phím điện tử tại đơn vị đào tạo này. Nghiên cứu làm rõ những thuận lợi, khó khăn mà sinh viên cũng như giảng viên gặp phải trong quá trình rèn luyện kỹ năng, từ đó chỉ ra những hạn chế trong chương trình đào tạo, phương pháp giảng dạy và điều kiện cơ sở vật chất. [7]

Những giáo trình, sách và tài liệu đã nêu tuy trình bày khá đầy đủ về các khía cạnh của đệm đàn phím điện tử, song vẫn chưa thật sự đáp ứng sát thực với thực tiễn giảng dạy và nhu cầu sử dụng của giáo viên âm nhạc hiện nay. Các nghiên cứu trên chủ yếu tập trung vào việc khái quát đặc điểm, vai trò và phương pháp giảng dạy đàn phím điện tử trong đào tạo âm nhạc. Những nghiên cứu về dạy học đệm đàn phím điện tử cho học sinh theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 [1] vẫn còn hạn chế, ít có nghiên cứu chuyên sâu về việc phát triển năng lực đệm đàn phím điện tử trong bối cảnh tiếp cận chuẩn đầu ra, đáp ứng yêu cầu đào tạo theo định hướng nghề nghiệp. Chính vì vậy, bài viết này sẽ làm rõ vai trò của đệm đàn phím điện tử trong đào tạo giáo viên âm nhạc, đồng thời đưa ra một số giải pháp nâng cao kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc Trường Đại học Văn hoá, Thể thao và Du lịch Thanh Hoá theo chương trình giáo dục phổ thông hiện nay.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

3.1. Phương pháp định lượng

Nghiên cứu thiết kế phiếu khảo sát gồm các câu hỏi được sử dụng làm công cụ chính để thu thập dữ liệu phân tích về: khả năng nắm bắt hợp âm, tiết tấu; mức độ thành thạo trong phối hợp hai tay; khả năng ứng tấu; mức độ tự tin khi đệm hát; nhu cầu rèn luyện và mong muốn hỗ trợ từ giảng viên. Khảo sát 60 sinh viên chuyên ngành Sư phạm Âm nhạc tại Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa. Kết quả thu được sẽ xử lý bằng phương pháp thống kê mô tả (tính tần suất, tỉ lệ phần trăm), từ đó đánh giá được thực trạng kỹ năng đệm đàn phím điện tử của sinh viên.

3.2. Phương pháp định tính

Với phương pháp định tính, nghiên cứu tiến hành phỏng vấn đại diện sinh viên cho các mức độ khác nhau (giỏi, khá, trung bình, yếu) và giảng viên phụ trách bộ môn để tìm hiểu sâu hơn về khó khăn, thuận lợi trong quá trình học tập, cũng như những đề xuất về phương pháp

rèn luyện. Các dữ liệu định tính được phân tích nội dung, đối chiếu và bổ sung cho số liệu định lượng nhằm làm rõ nguyên nhân của thực trạng.

Sự kết hợp hai phương pháp này vừa giúp lượng hóa các đặc điểm chung của sinh viên, vừa cho phép khai thác chiều sâu về trải nghiệm học tập và yêu cầu thực tiễn giảng dạy, tạo cơ sở vững chắc cho việc đề xuất biện pháp nâng cao kỹ năng đệm đàn phím điện tử.

3.3. Phương pháp phân tích tài liệu

Nghiên cứu không chỉ khảo sát thực tiễn rèn luyện kỹ năng đệm đàn phím điện tử của sinh viên mà còn phân tích các văn bản chính sách, chương trình đào tạo, giáo trình và công trình khoa học có liên quan. Việc này nhằm xác định cơ sở lý luận vững chắc, đồng thời xây dựng khung tiêu chí đánh giá phù hợp với yêu cầu đào tạo giáo viên âm nhạc hiện nay. Khung tiêu chí không chỉ phản ánh chuẩn nghề nghiệp mà còn định hướng rõ ràng cho sinh viên trong quá trình rèn luyện, giúp họ nâng cao khả năng đệm đàn, đáp ứng yêu cầu giảng dạy đa dạng và thực tiễn.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Nhận thức của sinh viên về tầm quan trọng của đệm đàn phím điện tử

Kết quả nghiên cứu cho thấy 100% sinh viên đều nhận thức rõ tầm quan trọng của việc soạn đệm đàn phím điện tử trong chương trình đào tạo ngành sư phạm Âm nhạc. Đây là cơ sở để các em chủ động rèn luyện kỹ năng đệm đàn, coi đó là năng lực nghề nghiệp cần thiết phục vụ cho công tác giảng dạy âm nhạc ở trường phổ thông. Nhận thức đúng đắn này không chỉ giúp sinh viên học tập tích cực hơn mà còn tạo tiền đề để các em vận dụng linh hoạt kỹ năng đệm đàn trong dạy học, tổ chức hoạt động âm nhạc và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Đồng thời, nó cũng khẳng định tính cần thiết của việc tăng cường thực hành, gắn lý thuyết với thực tiễn trong chương trình đào tạo. Như vậy, sinh viên sau khi ra trường sẽ có được sự tự tin và năng lực nghề nghiệp vững vàng, đáp ứng tốt yêu cầu thực tế của nhà trường phổ thông.

4.2. Kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử của sinh viên ngành sư phạm Âm nhạc

Đa số sinh viên nhận thức được tầm quan trọng của đệm đàn phím điện tử và có thái độ học tập tích cực. Tuy nhiên, kỹ năng thực hành có sự chênh lệch ở các mức độ khác nhau, cụ thể:

Bảng 1: Mức độ kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử của sinh viên

TT	Mức độ kỹ năng	Tiêu chí đánh giá	Số lượng	Tỉ lệ %
1	Giỏi	Đệm hòa âm linh hoạt, xử lý tiết tấu đa dạng, vận dụng được trong dạy học.	8	3.3
2	Khá	Biết sử dụng một số hình thức tiết tấu và chuyển hợp âm cơ bản, ứng dụng được trong một số tiết học.	19	31,7
3	Trung bình	Kỹ năng rải hợp âm còn hạn chế, ít vận dụng trong giảng dạy.	24	40
4	Yếu	Chỉ đệm được hợp âm đơn giản, lúng túng khi phối hợp tay trái - tay phải, chưa đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp.	9	15

Qua khảo sát 60 sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc về mức độ kỹ năng đệm đàn phím điện tử, kết quả thu được như sau:

Mức Giỏi có tỉ lệ 13,3% đây là nhóm sinh viên có kỹ năng đệm đàn thành thạo, biết xử lý tiết tấu đa dạng, hòa âm linh hoạt và có khả năng vận dụng trực tiếp trong dạy học. Tuy nhiên, tỉ lệ này còn khá thấp, phản ánh rằng số sinh viên có năng lực nổi trội chưa nhiều.

Mức Khá có tỉ lệ 31,7% đây là nhóm biết sử dụng một số tiết tấu và chuyển hợp âm cơ bản. Sinh viên đã có thể ứng dụng trong giảng dạy một số tiết học, song vẫn còn hạn chế trong việc sáng tạo và xử lý tình huống linh hoạt. Đây có thể coi là nhóm sinh viên tiềm năng, nếu được bồi dưỡng và rèn luyện thường xuyên, sẽ nhanh chóng tiến bộ để đạt mức giỏi.

Mức Trung bình là 40% đây là nhóm chiếm tỉ lệ cao nhất. Sinh viên chủ yếu dừng lại ở kỹ năng đệm cơ bản, thao tác còn đơn giản, chưa khai thác hiệu quả các hình thức tiết tấu và hòa âm. Hạn chế lớn nhất là chưa biết vận dụng trong dạy học một cách linh hoạt, dẫn đến chất lượng giảng dạy chưa cao. Đây là thực trạng đáng lưu ý, bởi lẽ nhóm trung bình chiếm đa số, cho thấy kỹ năng đệm đàn của phần lớn sinh viên mới chỉ dừng ở mức đáp ứng yêu cầu tối thiểu chứ chưa thật sự đạt đến mức thành thạo.

Tuy nhiên, có 15% sinh viên ở mức độ yếu, các sinh viên ở mức này thường gặp khó khăn trong việc phối hợp tay trái - tay phải, chỉ dừng lại ở đệm hợp âm đơn giản, gần như chưa đáp ứng được yêu cầu nghề nghiệp. Nhóm này cần có sự hỗ trợ chuyên biệt từ giảng viên cũng như tăng cường thời lượng luyện tập cá nhân để khắc phục những hạn chế cơ bản.

Như vậy, kết quả khảo sát cho thấy đa số sinh viên mới chỉ đạt mức trung bình và khá (71,7%), trong khi nhóm đạt giỏi còn ít, và vẫn tồn tại một số sinh viên còn yếu về kỹ năng soạn đệm (15%). Điều này phản ánh thực trạng kỹ năng đệm đàn phím điện tử của sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc tuy đã được hình thành nhưng chưa thật sự đồng đều, còn thiếu tính chuyên nghiệp, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu của nghề nghiệp trong bối cảnh đổi mới giáo dục âm nhạc hiện nay. Từ kết quả khảo sát cũng cho thấy cần có các biện pháp tác động nhằm nâng cao kỹ năng thực hành, củng cố khả năng vận dụng kỹ năng đệm đàn trong giảng dạy, qua đó góp phần đào tạo đội ngũ giáo viên Âm nhạc đáp ứng chuẩn đầu ra và yêu cầu thực tiễn hiện nay.

4.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử của sinh viên ngành sư phạm Âm nhạc

Bảng 2: Yếu tố ảnh hưởng đến kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử của sinh viên

TT	Yếu tố ảnh hưởng	Số lượng	Tỉ lệ %
1	Về phía sinh viên: năng lực và thái độ học tập	49	81,7
2	Về phía giảng viên: trình độ chuyên môn, phương pháp giảng dạy...	42	70
3	Chương trình đào tạo và tài liệu học tập: chương trình đào tạo gắn với nhu cầu thực tiễn, giáo trình, tài liệu học tập có tính hệ thống bao quát được nhiều thể loại âm nhạc...	37	61,7
4	Cơ sở vật chất: đàn phím điện tử, phòng học đạt chuẩn, hệ thống âm thanh, loa, micro...	32	53,3

Từ kết quả khảo sát cho thấy rằng: có sự khác biệt về mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đến kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử.

Yếu tố thuộc về sinh viên: Năng lực và thái độ học tập có 81,7% ý kiến cho rằng yếu tố bản thân người học giữ vai trò quyết định. Điều này phản ánh đúng thực tiễn: năng lực âm nhạc nền tảng (nhạc lý, tiết tấu, hợp âm, kỹ năng thực hành đàn) cùng với thái độ học tập tích cực, niềm say mê, sự kiên trì là nhân tố hàng đầu trong việc rèn luyện kỹ năng. Nếu sinh viên chủ động, tích cực luyện tập thì kết quả đạt được sẽ cao, ngược lại, sự thụ động sẽ khiến sự tiến bộ chậm.

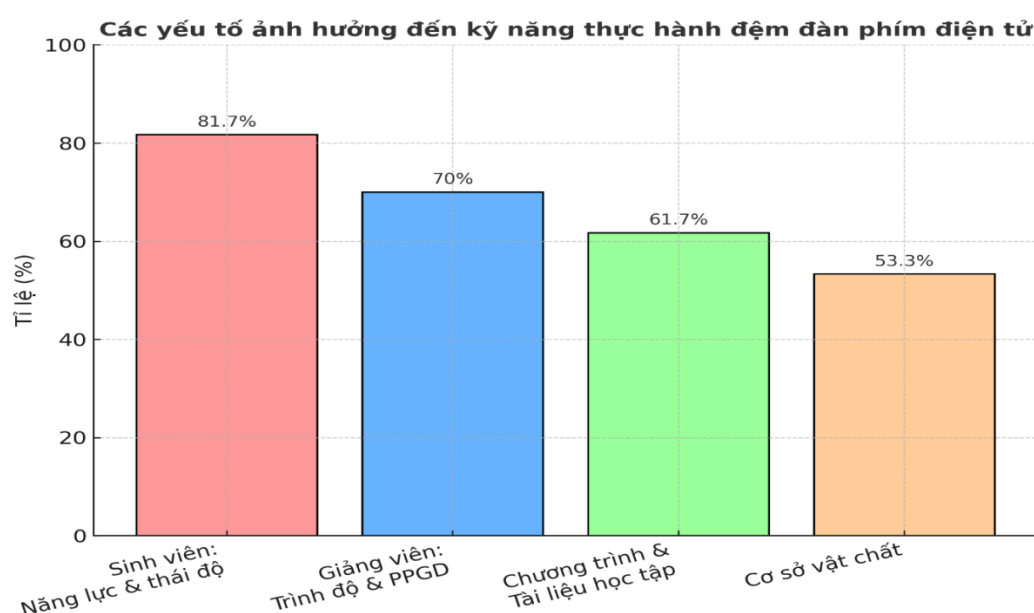
Yếu tố giảng viên: Trình độ chuyên môn, phương pháp giảng dạy có 70% sinh viên khẳng định giảng viên đóng vai trò quan trọng quá trình dạy soạn đệm. Giảng viên không chỉ cung cấp kiến thức, kỹ năng mà còn là người định hướng thẩm mỹ âm nhạc, truyền cảm hứng, khơi gợi sáng tạo. Phương pháp giảng dạy đa dạng, kết hợp lý thuyết và thực hành, cùng với sự khuyến khích, hướng dẫn tận tình sẽ giúp sinh viên phát huy tối đa năng lực của bản thân.

Yếu tố chương trình đào tạo và tài liệu học tập chiếm 61,7% cho rằng chương trình đào tạo và tài liệu học tập ảnh hưởng lớn đến việc rèn luyện kỹ năng soạn đệm của sinh viên. Chương trình đào tạo gắn với nhu cầu thực tiễn, chú trọng cân bằng giữa lý thuyết và thực hành, cùng với hệ thống giáo trình, tài liệu có tính khoa học, bao quát nhiều thể loại âm nhạc,

sẽ tạo điều kiện thuận lợi để sinh viên luyện tập. Nếu chương trình thiên về lý thuyết hoặc tài liệu thiếu tính hệ thống, kỹ năng thực hành đệm đàn của sinh viên khó được hiệu quả cao.

Yếu tố cơ sở vật chất có 53,3% ý kiến sinh viên đánh giá cơ sở vật chất là yếu tố ảnh hưởng đến việc học tập nói chung và việc rèn luyện kỹ năng đệm đàn phím điện tử nói riêng. Nhạc cụ (đàn phím điện tử), phòng học chuyên dụng, hệ thống âm thanh, loa, micro... là điều kiện thiết yếu để thực hành. Tuy nhiên, yếu tố này có tỉ lệ còn thấp, cho thấy sinh viên vẫn đánh giá cao năng lực cá nhân và sự hướng dẫn từ giảng viên hơn là điều kiện vật chất.

Như vậy, từ kết quả khảo sát cho thấy các yếu tố ảnh hưởng đến kỹ năng thực hành đệm đàn phím điện tử của sinh viên xuất phát từ yếu tố chủ quan và yếu tố khách quan. Mặc dù môi trường học tập và phương tiện đóng vai trò hỗ trợ cần thiết, song yếu tố chủ quan từ sinh viên và sự hướng dẫn của giảng viên vẫn có ảnh hưởng lớn nhất đến sự hình thành và phát triển kỹ năng đệm đàn. Điều này được thể hiện rõ hơn ở biểu đồ dưới đây:

Như vậy, có thể thấy rằng đa số sinh viên đã nhận thức được vai trò quan trọng của đệm đàn phím điện tử trong dạy học âm nhạc trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông 2018. Tuy nhiên, mức độ thực hành kỹ năng đệm đàn phím điện tử của sinh viên chưa đồng đều, hiệu quả chưa cao, thể hiện ở tỉ lệ đạt loại giỏi còn thấp chỉ đạt 13,3% và có một số sinh viên còn yếu về kỹ năng soạn đệm (chiếm 15%). Bên cạnh đó, có những yếu tố chủ quan, yếu tố khách quan ảnh hưởng đến kỹ năng đệm đàn phím điện tử của sinh viên. Trong đó, yếu tố năng lực và thái độ học tập của sinh viên học giữ vai trò quyết định (chiếm 81,7%). Vì vậy, việc nâng cao kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên là rất cần thiết, điều này sẽ góp phần quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy học âm nhạc, đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục mới và xu thế hội nhập hiện nay.

4.4. Giải pháp nâng cao kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc

4.4.1. Rà soát, điều chỉnh, bổ sung chương trình đào tạo Sư phạm Âm nhạc theo hướng tăng cường thực hành và gắn với chuẩn đầu ra

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, việc rà soát và điều chỉnh chương trình đào tạo là hết sức cần thiết nhằm đảm bảo tính cập nhật, thực tiễn và phù hợp với yêu cầu nghề nghiệp. Đối với các học phần có liên quan đến kỹ năng đệm đàn phím điện tử, nhà trường cần tiến hành bổ sung nội dung theo hướng tăng cường ứng dụng, gắn liền với thực hành và định hướng nghề nghiệp sau khi tốt nghiệp. Không chỉ dừng lại ở việc cung cấp kiến thức lý thuyết và các thao tác kỹ thuật cơ bản, chương trình cần chú trọng đến việc hình thành và phát triển

các kỹ năng đệm đàn phím điện tử với việc tích hợp thêm những chuyên đề chuyên sâu, mang tính đặc thù gắn với hoạt động giảng dạy âm nhạc ở trường phổ thông. Các chuyên đề có thể bao gồm: đệm cho hợp xướng thiếu nhi, đệm múa - vận động theo nhạc, đệm trong các hoạt động ngoại khóa và biểu diễn tập thể. Đây là những nội dung vừa có tính thực tiễn cao, vừa góp phần nâng cao năng lực xử lý tình huống âm nhạc đa dạng của sinh viên, từ đó tạo sự linh hoạt, sáng tạo và tính chuyên nghiệp trong quá trình giảng dạy sau này.

Đồng thời, việc xác định kỹ năng đệm đàn phím điện tử như một trong những tiêu chí bắt buộc trong chuẩn đầu ra của sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc là điều cần thiết. Tiêu chí này không chỉ định hướng cho sinh viên về mục tiêu rèn luyện trong suốt quá trình đào tạo, mà còn giúp giảng viên có cơ sở để tổ chức, đánh giá và điều chỉnh hoạt động giảng dạy một cách khoa học. Khi được đưa vào chuẩn đầu ra, kỹ năng đệm đàn phím điện tử sẽ trở thành một yêu cầu mang tính định hướng, đảm bảo sinh viên sau khi tốt nghiệp có thể đáp ứng được nhu cầu thực tế của nhà trường phổ thông và các môi trường giáo dục âm nhạc khác nhau.

Như vậy, việc rà soát, điều chỉnh và bổ sung chương trình đào tạo theo hướng tăng cường thực hành và gắn với chuẩn đầu ra không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo, mà còn góp phần tạo dựng đội ngũ giáo viên âm nhạc có năng lực toàn diện, sẵn sàng đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục nghệ thuật trong giai đoạn hiện nay.

4.4.2. Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực, sáng tạo của sinh viên

Trong quá trình giảng dạy, vai trò của giảng viên không chỉ dừng lại ở việc truyền thụ kiến thức, mà quan trọng hơn là khơi dậy khả năng chủ động, sáng tạo và tự học của sinh viên. Để đạt được điều đó, việc đổi mới phương pháp giảng dạy là yêu cầu cần thiết, đặc biệt trong các học phần liên quan đến kỹ năng đệm đàn phím điện tử - một kỹ năng mang tính thực hành, ứng dụng cao.

Trước hết, giảng viên cần đa dạng hóa các phương pháp dạy học thay vì chỉ sử dụng lối giảng truyền thống. Các phương pháp như dạy học qua tình huống, mô phỏng lớp học phổ thông, tổ chức dự án nhỏ hay thảo luận nhóm cần được đưa vào thường xuyên để tăng tính tương tác và tạo môi trường học tập gần gũi với thực tiễn nghề nghiệp. Giảng viên có thể tổ chức cho sinh viên mô phỏng một tiết học âm nhạc ở tiểu học hoặc trung học, trong đó người học phải đảm nhiệm vai trò vừa là giáo viên, vừa là người đệm đàn. Những trải nghiệm như vậy không chỉ giúp sinh viên hiểu rõ yêu cầu nghề nghiệp, mà còn rèn luyện khả năng phản ứng nhanh và xử lý linh hoạt tình huống sư phạm.

Bên cạnh đó, giảng viên nên khuyến khích sinh viên chủ động sáng tạo, tự tìm tòi và thử nghiệm các phong cách đệm khác nhau, chẳng hạn: đệm tiết tấu, đệm hợp âm rải, đệm chuyển giọng, hay kết hợp nhiều hình thức trong cùng một bài hát. Việc làm này không chỉ giúp người học nâng cao kỹ năng ứng biến, mà còn nuôi dưỡng tư duy âm nhạc độc lập và bản lĩnh nghề nghiệp. Từ đó, sinh viên không bị rập khuôn theo một khuôn mẫu có sẵn, mà có thể sáng tạo, linh hoạt vận dụng trong những tình huống giảng dạy cụ thể.

Tóm lại, đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên theo hướng phát huy tính tích cực, sáng tạo của sinh viên sẽ góp phần nâng cao hiệu quả đào tạo kỹ năng đệm đàn phím điện tử. Qua đó, người học không chỉ nắm chắc kiến thức, thành thạo kỹ năng, mà còn có năng lực sư phạm vững vàng, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của giáo dục âm nhạc.

4.4.3. Tăng cường cơ sở vật chất và môi trường học tập

Để góp phần nâng cao chất lượng đào tạo kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc nhà trường cần tiếp tục tăng cường hơn nữa về điều kiện cơ sở vật chất và môi trường học tập. Thực tiễn cho thấy, mặc dù chương trình đào tạo được điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp với yêu cầu của thực tiễn, phương pháp giảng dạy có sự đổi mới, nhưng nếu thiếu sự đầu tư đồng bộ về trang thiết bị và không gian học tập thì quá trình rèn luyện của sinh viên khó đạt hiệu quả như mong muốn.

Trước hết, nhà trường cần chú trọng bổ sung và nâng cấp hệ thống đàn phím điện tử. Mỗi sinh viên cần có đủ thời gian luyện tập cá nhân trên nhạc cụ, việc đảm bảo đầy đủ số lượng đàn không chỉ giúp sinh viên củng cố kỹ năng một cách bền vững, mà còn tạo động lực cho các em chủ động luyện tập, thử nghiệm nhiều phong cách đệm khác nhau.

Bên cạnh đó, việc trang bị các phòng học nhạc chuyên dụng là hết sức cần thiết. Những phòng học này nên được tích hợp hệ thống âm thanh hiện đại, phần mềm hỗ trợ soạn nhạc và các thiết bị thu - phát chất lượng tốt, cho phép sinh viên tự ghi âm, nghe lại sản phẩm của mình, từ đó phát hiện và điều chỉnh kịp thời những sai sót. Đây cũng là một hình thức phản hồi hiệu quả, giúp sinh viên rèn luyện tư duy tự đánh giá và nâng cao khả năng hoàn thiện kỹ năng đệm đàn.

Ngoài ra, nhà trường nên xây dựng “phòng thực hành sư phạm” - nơi sinh viên được mô phỏng giờ học âm nhạc trong môi trường như thật. Sinh viên có thể vừa thực hành kỹ năng đệm đàn, vừa tập tổ chức lớp học, quản lý học sinh và xử lý tình huống phát sinh. Đây là yếu tố quan trọng giúp sinh viên tự tin hơn khi bước vào thực tế giảng dạy tại các trường phổ thông.

4.4.4. Phát triển năng lực tự học và tự rèn luyện kỹ năng đệm đàn của sinh viên

Năng lực tự học, tự rèn luyện của sinh viên giữ vai trò đặc biệt quan trọng, bởi đây là yếu tố giúp người học phát triển bền vững và thích ứng tốt với yêu cầu nghề nghiệp. Giảng viên cần hướng dẫn sinh viên xây dựng kế hoạch học tập cá nhân theo từng giai đoạn, trong đó xác định rõ mục tiêu rèn luyện kỹ năng, nội dung cần đạt và phương pháp thực hiện, đồng thời, khuyến khích sinh viên khai thác tối đa công nghệ và các nguồn tài nguyên mở như ứng dụng luyện hợp âm, thư viện nhạc trực tuyến, video hướng dẫn hay phần mềm chỉnh sửa âm thanh để hỗ trợ quá trình học tập. Song song với đó, việc tổ chức học theo nhóm, tham gia câu lạc bộ âm nhạc sẽ tạo môi trường vừa rèn kỹ năng, vừa giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, giúp sinh viên hình thành được tinh thần chủ động, sáng tạo và khả năng tự phát triển nghề nghiệp trong tương lai.

4.4.5. Tăng cường mối quan hệ gắn kết giữa cơ sở đào tạo đại học với các trường phổ thông

Đề nâng cao chất lượng đào tạo ngành Sư phạm Âm nhạc nói chung và kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên nói riêng, việc tăng cường mối liên kết giữa các trường đại học và hệ thống trường phổ thông là hết sức cần thiết. Một trong những giải pháp quan trọng là thiết lập quan hệ hợp tác bền vững để tổ chức các đợt kiến tập, thực tập sư phạm hoặc tiết dạy minh họa. Thông qua đó, sinh viên có cơ hội quan sát, trải nghiệm trực tiếp môi trường dạy học phổ thông, từ đó hiểu rõ hơn cách vận dụng kỹ năng đệm đàn trong các tình huống giảng dạy thực tế.

Bên cạnh đó, nhà trường cần mời các giáo viên âm nhạc phổ thông giàu kinh nghiệm tham gia chia sẻ, trao đổi với sinh viên. Những bài học thực tế về phương pháp đệm đàn khi dạy hát tập thể, đệm múa - vận động, hoặc khi tổ chức hoạt động ngoại khóa sẽ giúp sinh viên hình dung rõ hơn về yêu cầu nghề nghiệp, đồng thời bổ sung kinh nghiệm thực tiễn mà giáo trình trên giảng đường khó có thể truyền tải trọn vẹn.

Ngoài ra, kỹ năng đệm đàn cần được gắn kết chặt chẽ với các học phần phương pháp giảng dạy âm nhạc. Việc tích hợp này không chỉ làm rõ vai trò thiết thực của đệm đàn trong nghề giáo viên, mà còn giúp sinh viên rèn luyện năng lực sư phạm một cách toàn diện.

5. Thảo luận

Từ kết quả nghiên cứu có thể thấy, sinh viên đã nhận thức rõ tầm quan trọng của kỹ năng đệm đàn phím điện tử trong chương trình đào tạo ngành Sư phạm Âm nhạc, coi đây là một năng lực nghề nghiệp không thể thiếu để phục vụ cho công tác giảng dạy ở trường phổ thông. Tuy nhiên, thực tế khảo sát cho thấy kỹ năng thực hành soạn đệm của sinh viên vẫn còn chưa đồng đều, thể hiện qua sự chênh lệch giữa các mức độ: chỉ có một tỉ lệ nhỏ sinh viên đạt mức giỏi, có khả năng đệm linh hoạt, sáng tạo và vận dụng trong thực tiễn. Trong khi đó, đa số sinh viên mới dừng lại ở mức trung bình và khá, thao tác còn mang tính cơ bản, chưa

khai thác được sự đa dạng về tiết tấu, hợp âm cũng như khả năng xử lý tình huống trong soạn đệm. Bên cạnh đó, vẫn còn một số sinh viên ở mức yếu, còn lúng túng trong việc phối hợp tay trái - tay phải và chỉ dừng lại ở các hình thức đệm đơn giản. Điều này đòi hỏi giảng viên giảng dạy cần tiếp tục nghiên cứu sâu hơn để thu hẹp khoảng cách giữa nhận thức và kỹ năng thực hành soạn đệm của sinh viên. Đồng thời có giải pháp hỗ trợ những sinh viên còn hạn chế về kỹ năng soạn đệm.

6. Kết luận

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, kỹ năng đệm đàn phím điện tử ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong giảng dạy âm nhạc ở trường phổ thông. Đây không chỉ là một kỹ năng bổ trợ, mà đã trở thành phương tiện chủ đạo hỗ trợ cho quá trình dạy âm nhạc, giúp giáo viên tổ chức hiệu quả các hoạt động dạy học, từ luyện thanh, tập hát, đến dạy hòa âm, nhạc lý hay các tiết mục biểu diễn. Để thực hiện hiệu quả Chương trình giáo dục âm nhạc phổ thông 2018, các cơ sở đào tạo giáo viên cần nhận thức rõ vai trò của đệm đàn và đưa kỹ năng này trở thành một phần cốt lõi trong chương trình đào tạo. Đặc biệt, đối với Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa, việc xây dựng và triển khai hiệu quả chương trình đệm đàn phím điện tử cho sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc sẽ góp phần quan trọng trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giáo dục nghệ thuật, đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp theo chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo ngành Sư phạm Âm nhạc hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT*, ngày 26 tháng 12 năm 2018 Ban hành chương trình giáo dục phổ thông.
- [2]. Ngô Thị Việt Anh (2013), *Biên soạn phần đệm hát cho THCS (có sử dụng bộ đệm tự động) áp dụng trong dạy và học đàn phím điện tử tại Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung Ương*, Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương.
- [3]. Đặng Hùng Dũng (2013), *Nâng cao năng lực đệm đàn phím điện tử cho sinh viên sư phạm*, Học viện Âm nhạc Huế.
- [4]. Đinh Công Hải (2011), *Soạn đệm một số ca khúc THCS cho hệ ĐHSP Âm nhạc vừa làm (không sử dụng bộ đệm tự động)*, Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung Ương.
- [5]. Đoàn Phương Hải (2011), *Phương pháp soạn đệm đàn Organ*, Học viện Âm nhạc Huế.
- [6]. Phạm Bá Sản (2014), *Nâng cao năng lực đệm đàn phím điện tử cho sinh viên Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương*, Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung Ương.
- [7]. Hồ Hữu Thái (2016), *Dạy học đàn phím điện tử tại khoa Sư phạm Nhạc - Họa*, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội.
- [8]. Xuân Tứ (2001), *Giáo trình đệm đàn phím điện tử*, Nxb Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO KỸ NĂNG ĐỆM ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ CHO SINH VIÊN NGÀNH SƯ PHẠM ÂM NHẠC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH THANH HÓA THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG HIỆN NAY

Đỗ Mạnh Thắng

Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa

Email: domanhthang@dvttdt.edu.vn

Ngày nhận bài: 10/9/2025

Ngày phản biện: 12/9/2025

Ngày tác giả sửa: 16/9/2025

Ngày duyệt đăng: 24/10/2025

Ngày phát hành: 31/10/2025

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/293>

Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 tại Việt Nam nhấn mạnh đến việc phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất của học sinh thông qua các môn học, trong đó âm nhạc đóng vai trò quan trọng trong việc nuôi dưỡng cảm xúc, thẩm mỹ và tư duy sáng tạo. Đệm đàn phím điện tử là một công cụ hỗ trợ phổ biến trong dạy học âm nhạc, đặc biệt khi tổ chức các hoạt động như hát tập thể, nghe nhạc, hoặc sáng tạo âm nhạc. Trong bài viết này, tác giả đã nêu rõ vai trò và hiệu quả của loại nhạc cụ này, từ đó đưa ra một số giải pháp nâng cao kỹ năng đệm đàn phím điện tử cho sinh viên ngành sư phạm âm nhạc Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa theo chương trình giáo dục phổ thông hiện nay.

Từ khóa: Đàn phím điện tử; Kỹ năng đệm đàn phím điện tử; Sinh viên sư phạm âm nhạc.